

VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS

2018-02-15 Nr. (18.18-31-1E)RM-5402

DĖL GYVENTOJŲ PAJAMŲ IR TURTO DEKLARAVIMO 2018 METAIS

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau - VMI prie FM) primena, kad iki **2018 m. gegužės 2 d.** nuolatiniai Lietuvos gyventojai (toliau - gyventojai) privalo deklaruoti turta ir gautas pajamas.

I. DĖL TURTO DEKLARAVIMO.

Kurie gyventojai privalo deklaruoti turta?

Deklaruoti turta privalo Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatyme Nr. I-1338 2 straipsnio 1 dalyje išvardyti gyventojai.

Pareigybių (priežasčių), kurias ėję gyventojai (ir jų šeimų nariai) privalo deklaruoti turta, sąrašas 2017 m. gruodžio 7 d. priimtu Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2, 5 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymu Nr. XIII-854 buvo papildytas, todėl **2017 m. ir vėlesnių metų turta** reikės deklaruoti šiems gyventojams:

1. viešųjų įstaigų, kurių steigėja ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, vadovų pavaduotojams ir jų šeimų nariams.

Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatyme Nr. I-1428 viešoji įstaiga apibrėžiama kaip pelno nesiekiantis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas – tenkinti viešuosius interesus vykdant švietimo, mokymo ir mokslinę, kultūrinę, sveikatos priežiūros, aplinkos apsaugos, sporto plėtojimo, socialinės ar teisinės pagalbos teikimo, taip pat kitokią visuomenei naudingą veiklą.

Deklaruoti turta privalo tų mokymo įstaigų, ligoninių, poliklinikų, mokymo centrų, pensionatų, socialinės globos įstaigų ir kitų įstaigų, kurių teisinė forma yra viešoji įstaiga, o steigėja ar dalininkė - valstybė ar savivaldybė, vadovų pavaduotojai bei jų šeimų nariai. Tokių viešųjų įstaigų vadovams bei jų šeimų nariams, jau deklaravusiems turta ankstesniais metais, išlieka pareiga deklaruoti 2017 m. ir vėlesnių metų turta;

2. visų biudžetinių įstaigų vadovams, jų pavaduotojams ir jų šeimų nariams.

Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatyme Nr. I-1113 biudžetinė įstaiga apibrėžiama kaip ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, įgyvendinantis valstybės ar savivaldybės funkcijas ir išlaikomas iš valstybės ar savivaldybės biudžetų asignavimų, taip pat iš Valstybinio socialinio draudimo fondo, Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetų ir kitų valstybės pinigų fondų lėšų.

Turta deklaruoti privalo visų įstaigų, kurių teisinė forma yra biudžetinė įstaiga, vadovai, jų pavaduotojai ir jų šeimų nariai.

Pavyzdžiui, turta deklaruoti privalo tokių biudžetinių įstaigų, kaip muziejų, teatrų, bibliotekų, socialinių paslaugų centrų, globos namų ir visų kitų biudžetinių įstaigų vadovai, vadovų pavaduotojai bei jų šeimų nariai;

3. visų biudžetinių įstaigų padalinių (nesančių kitame struktūriniame padalinyje) vadovams, jų pavaduotojams ir jų šeimų nariams.

Turtą deklaruoti privalo biudžetinių įstaigų tų padalinių, kurie neįeina į kitą struktūrinį padalinį, vadovai ir jų pavaduotojai bei jų šeimų nariai. Kito biudžetinės įstaigos struktūrinio padalinio sudėtyje esančių skyrių, poskyrių ar kitokių smulkesnių struktūrinių padalinių vadovams, pavaduotojams ir šeimų nariams turto deklaruoti nereikia.

Pavyzdžiui, deklaruoti turtą privalo biudžetinės įstaigos departamento, sudaryto iš skyrių, direktorius ir jo pavaduotojas bei jų šeimų nariai. Į įstaigos departamento sudėtį įeinančių skyrių vadovams, jų pavaduotojams ir šeimų nariams deklaruoti turtą nereikia.

Kai įstaigos struktūrą sudaro tik skyriai (su poskyriais, grupėmis bei kitokiais smulkesniais padaliniais ar be jų), tai tų skyrių vadovai (vedėjai) ir jų pavaduotojai bei jų šeimų nariai privalo deklaruoti turtą;

4. akcinių bendrovių, kurių akcininkė yra valstybė ar savivaldybė, taip pat valstybės ir savivaldybės įmonių vadovų pavaduotojai ir jų šeimų nariams.

2017 m. ir vėlesnių metų turtą deklaruoti privalo visų akcinių bendrovių, kurių akcininkė yra valstybė ar savivaldybė (neatsižvelgiant į tai, kokia akcijų dalis priklauso valstybei (savivaldybei), vadovų pavaduotojai bei jų šeimų nariai, taip pat valstybės ir savivaldybės įmonių vadovų pavaduotojai bei jų šeimų nariai.

Kaip ir ankstesniais metais, šiemet deklaruoti turtą privalo viešųjų įstaigų, kurių steigėja ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, vadovai, akcinių bendrovių, kurių akcininkė yra valstybė ar savivaldybė, vadovai, valstybės ir savivaldybės įmonių vadovai, valstybės politikai, tarnautojai, Europos Parlamento nariai, teisėjai, notarai, antstoliai, prokurorai, valstybinių aukštųjų mokyklų vadovai, Respublikos Prezidento ar Seimo paskirtų valstybinių (nuolatinųjų) komisijų ir tarybų pirmininkai, jų pavaduotojai ir nariai, viešosios informacijos rengėjas ir (ar) skleidėjas tarybų ir (ar) valdybų nariai, vadovai, jų pavaduotojai, vyriausieji redaktoriai, jų pavaduotojai, redaktoriai, jų pavaduotojai ir kitas Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatymo (toliau - GTDĮ) 2 straipsnyje išvardytas pareigas 2017 m. ėję gyventojai bei jų šeimos nariai.

Iki 2018 m. gegužės 2 d. deklaruoti turtą taip pat privalo gyventojai, pageidaujantys gauti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti pagal Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymą, ir jų šeimų nariai.

Be to, iki 2018 m. gegužės 2 d. turtą deklaruoti privalo 18 metų sulaukę nuolatiniai Lietuvos gyventojai, taip pat asmenys, sulaukę 18 metų ir vyresni, kurie Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ nustatyta tvarka įgijo teisę nuolat gyventi Lietuvoje. Šie gyventojai turi deklaruoti vieną kartą tų kalendorinių metų, kuriais jie sulaukė 18 metų arba kuriais įstatymo nustatyta tvarka įgijo teisę nuolat gyventi Lietuvoje, gruodžio 31 d. tokį turėtą turtą:

1) nekilnojamąjį daiktą, įskaitant nebaigtą statyti statinį, kurių nuosavybės teisės nėra įregistruotos Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registre;

2) lėšas, turimas ne Lietuvos Respublikos bankuose ir kitose kredito įstaigose, jeigu jų bendra suma viršija 1 500 eurų;

3) meno kūrinius, brangakmenius, juvelyrinius dirbinius, tauriuosius metalus, kurių vieneto vertė viršija 1 500 eurų;

4) pasiskolintas ir negražintas lėšas, jeigu jų bendra suma viršija 1 500 eurų;

5) paskolintas ir nesusigražintas lėšas, jeigu jų bendra suma viršija 1 500 eurų;

6) vertybinius popierius, jeigu jų bendra vertė viršija 1 500 eurų.

Jeigu tokio turto gyventojas (18 metų sulaukęs ar teisę nuolat gyventi Lietuvoje įgijęs) neturi, tai turto deklaracijos pateikti nereikia.

Kokioje deklaracijos formoje deklaruojamas turtas?

Turtas deklaruojamas Metinėje gyventojų (šeimos) turto deklaracijoje ir jos prieduose (FR0001 forma patvirtinta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. sausio 23 d. įsakymu Nr. VA-3).

Kokį turtą reikia deklaruoti valstybės politikams, tarnautojams ir kitiems gyventojams?

Gyventojai, kuriems pareiga deklaruoti turtą atsirado dėl 2017 m. eitų pareigų ir jų šeimų nariai, gyventojai, pageidaujantys gauti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti, ir jų šeimų nariai deklaruoja tokį 2017 m. gruodžio 31 d. turėtą turtą:

- 1) nekilnojamąjį daiktą, įskaitant nebaigtą statyti statinį;
- 2) kilnojamąjį daiktą, jeigu šios rūšies daiktui pagal teisės aktus privaloma teisinė registracija;
- 3) pinigines lėšas, turimas kredito įstaigose ir ne jose, jeigu jų bendra suma viršijo 1 500 eurų;
- 4) pasiskolintas ir negražintas lėšas, jeigu jų bendra suma viršijo 1 500 eurų;
- 5) paskolintas ir nesusigražintas lėšas, jeigu jų bendra suma viršijo 1 500 eurų;
- 6) meno kūrinius, brangakmenius, juvelyrinius dirbinius, tauriuosius metalus, kurių vieneto vertė viršijo 1 500 eurų;
- 7) vertybinius popierius, jeigu jų bendra vertė viršijo 1 500 eurų.

Deklaracijoje turi būti nurodomas ir Lietuvoje, ir užsienio valstybėje turimas turtas. Nekilnojamojo ar kilnojamojo daikto vertė nurodoma pagal jo įsigijimo kainą, o jei ši kaina smarkiai skiriasi nuo šiuo metu esančios tikrosios rinkos kainos, tai tas daiktas nurodomas tikraja rinkos kaina.

Gyventojai, pageidaujantys gauti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti pagal Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymą, ir jų šeimų nariai turto deklaracijoje privalo nurodyti ne tik turėtą turtą, bet ir visas 2017 m. gautas pajamas (deklaracijos priede FR0001P „Gautos pajamos“).

II. DĖL PAJAMŲ DEKLARAVIMO.

Kas privalo deklaruoti metines pajamas?

Kaip ir ankstesniais metais, pajamas deklaruoti privalo:

1. **gyventojai, gavę B klasės pajamų**, t. y. pajamų, nuo kurių pajamų mokesčių apskaičiuoti ir sumokėti privalo jie patys.

Pavyzdžiui, deklaruoti pajamas reikia gyventojui, gavusiam pajamų už parduotą ar kitokiu būdu perleistą nuosavybės nekilnojamąjį daiktą, kuris buvo perleistas nuosavybės nepaėjęs 10 metų nuo jo įsigijimo, individualių įmonių savininkams, ūkinių bendrijų ir mažųjų bendrijų nariams, gavusiems pajamų iš tokių įmonių ar bendrijų, individualią veiklą vykdančiams gyventojams, pajamų iš kitų gyventojų ar iš užsienio valstybės gavusiems gyventojams;

2. **politikai, valstybės tarnautojai, valstybės, savivaldybės įmonių ir akcinių bendrovių, kurių akcininkė yra valstybė ar savivaldybė, vadovai, jų pavaduotojai, jų šeimų nariai, kitas GTD| 2 straipsnyje nurodytas pareigas 2017 m. ėję gyventojai bei jų šeimų nariai.**

Metines pajamų deklaracijas (GPM308 forma) jie pateikti privalo, neatsižvelgiant į tai, kokias pajamas 2017 m. yra gavę;

3. **gyventojai, privalantys perskačiuoti metinį neapmokestinamąjį pajamų dydį** (toliau – metinis NPD). Tai – gyventojai, kuriems su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusių pajamų gavimo vietoje pritaikytų NPD suma yra didesnė už visą taikytiną metinį NPD.

Metinis NPD, lyginant su pritaikytų NPD suma, gali sumažėti dėl įvairių priežasčių: premijų ar kitokių vienkartinį išmokų gavimo, išaugusio darbo užmokesčio, gautų ligos pašalpų, dviejose įmonėse (įstaigose) gaunamų su darbo santykiais susijusių pajamų, dėl kitų gautų apmokestinamųjų pajamų, kurioms taikomas 15 procentų pajamų mokesčio tarifas, ir pan.

Sumažėjus metiniam NPD, gyventojui atsiranda pareiga perskačiuoti metinį NPD, pateikti metinę pajamų mokesčio deklaraciją ir sumokėti joje apskaičiuotą pajamų mokesčių;

4. **gyventojai, pageidaujantys pasinaudoti mokesčio lengvatomis**, t. y. 2017 m. nepasinaudoję visu metiniu NPD ar papildomu NPD už auginamus vaikus (įvaikius), mokėję gyvybės draudimo ar pensijų įmokas, palūkanas už būsto kreditą, įmokas už profesinį mokymą ar studijas.

Pavyzdžiui, metines pajamas deklaruoti turės visą metinį papildomą NPD prisitaikyti pageidaujantis vaikus auginantis gyventojas, gavęs 11 mėnesių darbo užmokesčių, kuriam buvo pritaikytas 11 mėnesių papildomas NPD.

Lengvatomis pasinaudoti ir susigražinti dalį pajamų mokesčio galima tik pateikus metinę pajamų mokesčio deklaraciją.

Kokioje deklaracijos formoje deklaruojamos pajamos?

Gyventojai, pagal Lietuvos Respublikos pajamų mokesčio įstatymą Nr. IX-1007 deklaruojantys 2017 m. gautas pajamas, turi užpildyti Metinės pajamų deklaracijos GPM308 formos 3 versiją (nauja redakcija išdėstyta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2016 m. kovo 23 d. įsakymu Nr. VA-25).

2017 m. gautas metines pajamas privaloma deklaruoti iki **2018 m. gegužės 2 dienos**.

Darbdaviai, kredito įstaigos, gyvybės draudimo bendrovės, mokymo įstaigos ir kiti juridiniai asmenys mokesčių administratoriui teikia informaciją apie gyventojams išmokėtas išmokas, pagal pajamų mokesčio mokėjimo tvarką priskiriamas tiek A, tiek B klasės pajamoms, taip pat apie patirtas išlaidas, suteikiančias gyventojams teisę į mokestines lengvatas. Pagal šiuos duomenis yra formuojamos preliminarios metinės pajamų deklaracijos, padedančios gyventojams tinkamai užpildyti Metinę pajamų mokesčio deklaraciją (GPM308 forma).

Pasitikslinti, ar gyventojui reikia deklaruoti turtą ir /ar metines pajamas, galima, paskambinus į VMI Mokesčių informacijos centrą telefonu 1882 arba atvykus į atitinkamą apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos gyventojus aptarnaujantį padalinį.

Patogiausia ir paprasčiausia užpildytas deklaracijas pateikti elektroniniu būdu per VMI Elektroninio deklaravimo informacinę sistemą (adresu: <https://deklaravimas.vmi.lt/>).

VMI prie FM primena, kad gyventojų, privalančių deklaruoti praėjusio mokestinio laikotarpio metines pajamas, tačiau nepateikusių Metinės pajamų deklaracijos iki š. m. gegužės 2 d., Prašymai pervesti pajamų mokesčio dalį paramos gavėjams ir (ar) politinėms partijoms (FR0512 forma) nenagrinėjami ir parama nepervedama, todėl paremti pasirinktus paramos gavėjus ir (ar) politines partijas siekiantiems gyventojams ypač svarbu pajamas deklaruoti laiku.

Teisės departamento direktorė

Rasa Virvilienė

